

ملا ناصر الدين

№36. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ ٣٦ قىمتى ۱۲ قىك

باتومى شاهىندرى رىزى بىك:
خاتىلار:-آماقى، بىك افندىم، گىچە بورادان، بىزه و حىمك گلسون.
رۇزى بىك:-آخ، جارم نە؛ ايندى عبدالحېيدى عصرى دىكلى،
ايندى اخچىيار ملتىدەر: هارايد بويورسە، گىرڭىزىم.
ئە عىزاجى، نە گوبى ناسى، ۋ. رامزى-إفەندى (Батумъ)

طهران

POTTER.

- ایوان، دقتلن قولاخ آس گور بیر مس گلمایر کە?
Иванъ, ничего не слышать!

اداره و قاتور

تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.

Тифлісъ, Давидовская ул. д № 24.

Редакція журнала «МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ»

تلغرام ایجون آدریس: تفلیس، ملا نصرالدینه.

Тифлісъ, Молланасреддинъ

اعلان قیمتی

قباق سخیفه‌ده پیطنت ایله برسطری ۱۰ قبک، دال صحیفه‌ده ۷ قبک.

آدریس ده گیشمک حقی ۳ دانه یدی قبک لک مارقدار.

آبونا قیمتی.

قافقارازده و روسیه‌ده: ۱۲ آیلغی - ۵ منات

" " " ۶ آیلغی - ۳ منات

" " " ۳ آیلغی - ۱ منات ۶۰ قبک

اجنبی مملکت‌لرده: ۱۲ آیلغی - ۶ منات

" " " ۶ آیلغی - ۴ منات

نسخی اداره‌مزده ۱۰ قبک، اوزگه شهر لرده ۱۲ قبک.

۶ سینتیابر ۱۹۰۹.

هفتنه‌ده بر دفعه چیخان تورک مجموعه‌سی در.

ملا نصرالدین‌ئ اولمجی، ایکمچی و اوچومچی ایلی‌نئ جلد‌لری و بوش جلد‌لری سـ. اتیلماقده‌دره. جلد‌لرک اوستنده ملاظک شکلی و آدی، مجموعه‌ذک تاریخی قیزیل ورق ایله باسیلو بدر. قیمت‌لری اداره‌ده: اولمجی ایلی ۵ منات، ایکمچی و اوچومچی ایلی ۶ منات، بوش جلدی ۷۰ قبک، پوچتا خرجی ایله: اولمجی ایلی ۶ منات، ایکمچی و اوچومچی ایلی ۷ منات، بوش جلد ۱ منات.

Т-во ПРОВОДНИКЪ ВЪ РИГЪ

پروودنیق شرکتی

ریغا شهر نده

1888

کارخانه‌لر:

ریزین‌لەمش پارچالار ر سو کيچیرتمىن پالتارلار.
 «اسیست» و «تالق» دن قايىيەلەش ماللار.
 «لينەلواوم»، بر رنگلى «گوللى و پروپقا ایله آرالانمش
 ریزین‌لەندن، يېنقادن و غىر «قول» لار
 ریزينا بولودلارى،
 ریزينا داراخلارى
 هوا ایله دولى و غير جور آفتامايل شىن لرى
 «لينقروست» لار.
 ساخته دەرى لر (گونلر).

ریزین قالوشلارى

کيچە ریزین‌لەندن آياق قابلارى.

آرابا و ويلوسىپيد شىن لرى و حصەلرى.

ریزین‌لەندن ماشىا آلتلىرى.

ایليكترىك ماشىناسى آلتلىرى.

«ایبونيت». و بوينوزدان قايىيەلەش شىلەر.

فونوغرافيا آلتلىرى.

ریزین اویونچاقلاۋى (ایغروشقا) و غالانتىرينى شىلەر.

جراح و حكيم حجتلىرى.

ایلىكترىق قوهسىنى كىنار ايدىن و سودان كيچىرن آلتلىرى.

زاافقازىاده فابریقا آمبارى

تفلیس «سالاچ» کوچه‌سندە، نمره ۴.

تیفلیس، سولولاکسکایا یل. № 4.

خیر خواهانق

اگر بویورساگز که سیمیناریاده مسلمان شاگردار ینه شریعت درسی ویروب او نلاری مسلمان چیلقده ساخلاماق قصدی ایله بو ریاضتی قبول ایلیورسکز - بوده عقله گلمین ایش در، چونکه سزه یاخشی معلومدر که شاگردار سزک شریعت درسکزی او خویوب قورتارانداند سورا عمر لونده نه بر رکعت نماز قیلر لار، نه بر گون اوروج تو تورلا، نه بیری بیر لاری ایله بر کامه مسلمان جه دانیشیر لار، و ظاهر ا مسلمانه او قدر او خشیور لار، نجه که من یاپونیا ایمپراتور ینه او خشیور ام.

قاضی آغا، منم خاطر منم ایچون، بر هنی باشه سالک گوروم، گوندہ بر دفعه نه قصد ایله او کافر لارک ایچینه آیاخ دو گورسکز و گیدوب سیمیناریاده نه قایریرسکز، و هر چند ایله اتفاق دوشور که آیلارینان درسه گیتمیر سکز، اما سوز اوراده در که من بیلمیرم، گیدندہ اور ابده او شاقلا ره نه درسی ویریورسکز، و کیمه لازم در سزک درسکز، و نه دن درس ویریورسکز، و نیه شاگرداره یازیقمنز گلمیر، مگر بو قدر علم او رگنمک اولار، مگر بیلمیر سکز که انسانی علم آپارا؟

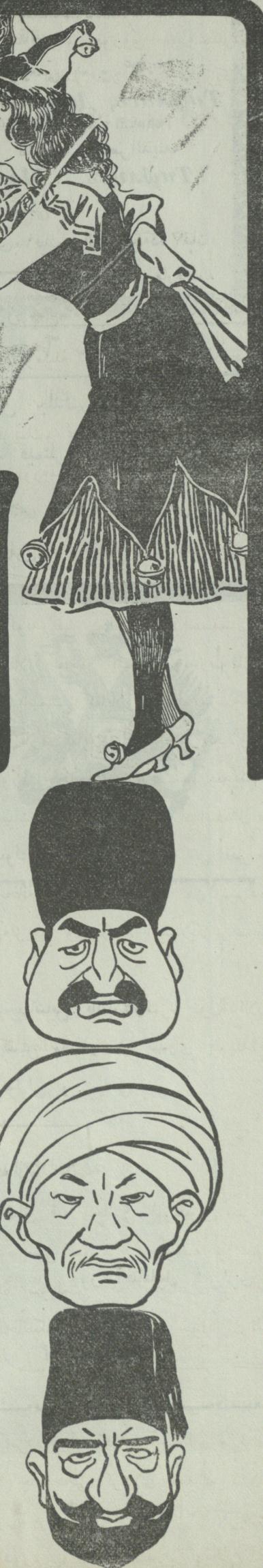
هله بر بونی مکا دیلوں گوروم، نه نیت ایله گوندہ سیمیناریاده آیاخ دو گورسکز؟ اما بونی من سزدن چوخ توقع ایدیرم، ایله گمان ایله میده سکز که سیمیناریاده معلم

ایروان مجلسی فک صدری و سیمیناریاده شریعت درسی نک معلمی قاضی آخوند ملام محمد باقر آغایه بو بر فیچه سوزی بندہ محض همشهری لک هناسبتی ایله دیبورم، محض خیر خواهانق یولی ایله عرض ایدیرم.

اگر قاضی جنابلرینی یاد آدم حساب ایله سیدیم، اگر جناب عالی یه محبتمن او لاما سیدی، بو آشاغه دهک عریضه نی بیجا حساب ایدوب بر سوز دانیشماردیم.

قاضی آقا، هله دوغردان، نه سببیه بو یگرمی بش ایلوں مدتندہ سیمیناریاده گوندہ بر دفعه آیاخ دو گوب نه زحمت لر ایله بو او زون لق ده یولی گیدوب گلیرسکز؟ و نه قصایل ایله گوندہ سیمیناریاده تشریف آپاریورسکز؟ واقعاً منم سیزه اوره گیم یانیز، آخر بر ملاحظه ایلوں گورون، سیزون ایویکزدن سیمیناریاده نهقدر یول در. و اونی ده بیلمیرم که موردار فایتو نه و قول قایه مینمیرسکز که پالتارسکز متنجس اولار.

پس بو نه زحمت در که چکیدرسکز؟ اگر مواجبدن او تری در — من بوکا اینانا بیلمه نم که ایکی پاره کنندیکز و ایکی عالی عمار تکز و نهقدر نقد پولسکز اولا اولا او تو ز قیرخ منات مواجبدن او تری بو اذیت لره تابلاتسکز، خیر، بو دیلمچی لک صدقینی من سزده احتمال ایله میرم.

بر پاره‌سی خورولدادی و بر پاره‌سنه گوزلریندن یاش گورول-
دیوب غش اینتیردی. ایندی ملا عموم! قورخوروق بو وعظلردن
اور گزده متاثر اولوب غش ایده‌سکز. اماندر ملا عموم! او زیکزی
برک دوتک، چونکه ملا عوام حضرتلرینک بویله شیرین وعظلرینک
ایره‌لوسی وار، اما آخری یو خدر.

(مابعدی انشالله وار)

«خبرچی»

﴿اعلان﴾

گنججه‌ذک ضیالی حیوانلارینک کومکیله تازه آچدیقمنز «خفت
اسلامیه» آدلی شماتت کتابخانه‌مزده ایرانک، عثمانلی‌نک، مصراک،
روسیه‌نک، تورکستانک، قافقازک، قریمک، عربستانک، فاسک، تونی
سلک و جمیع دنیانک «آدی‌دا یوخ او زیده یوخ» کتاب‌لاری موجود
در. بو ایشده ملک جیبلرینک بزه خدمت ایتمگیندن باشقا بر
مقصودیمز یو خدر. خواهش ایدنلر. تازه احتراع اولونمش «هوا
گمی سی» واسطه‌سیله گوندھریلور. پولک یا هامی سی و یا بعضی
سی قاباقجا گوندھریلک شرطدر. گوندھریلن پوللاری «استقبال»
آبونه پولی یانینه گیتمگیندن قورخانلار فالوز ایله گوندھرسوغلر.
ادیب‌لریمزک طاقچه‌ده قالوب، توز باسمیش کتاب‌لاری گلدیکجه، آدلاری
بلغ اینتمگی عهده‌هزه گوتوروریک. تازه کتاب‌لار گلدیکجه، آدلاری
اوز و ققینده مین ایل بوندان سورا چخاجاغینی وعده اینتمگیز
و گوندھریلمش آبونه پوللارینی جیشدادندا ایتوردیگمنز «استقبال»
غازیته‌مز واسطه‌سیله اعلان ایده‌جیوک. «تورک ادبیاتینه بنسظر»
کتابیله وقنده چخاندا بزیم کتابخانه‌مزده ساتلاجادر. هر شهرده
و بلکه هر کنده مخصوصی شبھ‌لریمز وارد، (باغیشلایکن، سهو
ایله‌دیم، شعبه دیبه‌جک ایدیم)

یاشاسون سوزیمزه اینانالار. یاشاسون جاشدانمزه پول آنانالار
«خفت اسلامیه» کتابخانه شماتنک صدری فیریداخ
باشی

﴿مریدلر﴾

- اوج دورت گون بوندن قباق قبه نچالنکی لیونتیوف غزه-
ورده ملا حاجی یابی‌نک باره‌سنه بعضی سوزلر او خومقنه و جما-
عتک هیجاننکه گوره جماعتک خطاباً سویلمش که «جماعت بر یله
حرامزاده‌نی آراکزده قویمیک» نچالنیک بو سوزلرنه جواباً اونک
مریدلری جمع اولوب نچالنیک حضورینه گیدوب دیمشلر که
«اماندر آغا بو گیتسه بز اوللواک». مریدلرندن بر پاره‌سی‌ده دیوب
در که «اگر بو گیتسه بزیم آرامزده بیوک قانلار آخار». مرید-
لرک آدلاری و صفتلری بودر: ۱) چاریخجی کربلای اسدالله دلالک
اوغلی - قاره سققال، یوغون، اورتا بوی، تومانی آغ. ۲) کربلای
محمد رضا باشمماقچی - هوندور، یوغون آدمدر، تومانی آغ.

اولماقکزی من خوش‌المیرام، من ایله پیس آدام‌لاردان دگلم که
آرزو ایدم سیز اورادان چخاسکز که بر کاسب جوان، غیرنکی
و همتلی الله بنده‌سنه سزک یرکزه تعین ایده‌لر که همی او زی
علمی‌نک برکتمندین بی روزی صاحبی اولسون، همی شاگردلر
آز چوخ بر شئی اورگتسون،

خیز، خیر، من بخیل دگلم، من آختار دیقیم بودر که گوندھه بر دفعه
کافرلر ایچنکه گیدوب اونلار ایله هم جلیس اولماقдан خلاص اولاکز،
سیز که الله شکر، عالم‌سکز، مگر ایشیتمه میسکزی که «قال
الحواریون لمیسی یا روح الله من نجالس، قال من یذکرم الله
رویته و یورغیکم فی الآخرة عمله»، یعنی حواریون بر گون
حضرت عیسی‌دن سورو شدیلار یا «روح الله»، کیم‌لر ایله هم نشین
اولاد، حضرت بویوردی که «با کسی که دیدن او، ملاحظه
او ضاع و اطوار او خدارا بیاد شما اندازد و عمل او شمارا
با خرة تر غیب نماید»، یعنی او کس‌لر ایله او توروب دورون
که سیزی آخره تر غیب ایده‌لر.

هله ایستیورسن، قافیه ایله سویلیوم:
ای برادر میگریز از یار بد
یار بد بدتر بود از مار بد
مار بد تنهها ترا بر جان زند
یار بد بر جان و بر ایمان زند
سیز که الله شکر، عالم‌سیز، مگر بونی هله ایندی‌یه کیمی
ایشیتمه میسکز؟

﴿ملانصرالدین﴾

﴿خروس سسی ایشیتمه‌مش بر معجزه﴾

موڑسکی مرثیه خان اشرف العلما جناب آفای ملا عوام
حضرتلری روایت ایدیر: مشهور باکو خانی عباسقلی آقا مکه
مکریه وارد اولدقده سلاطینلردن اوکا عطا اولنمش جمله خاچلا
رینی، میداللارینی وغیری نشانلارینی تاقاراق، دوز کیدیر مکه‌نک
ایلوینه، یاپیشیار پرده‌دن و باشلیور دعا اینمگه که «خدایا پرور-
دگارا، مکا پادشاهلار هاموسی نشانلار عطا ایتدیلر، سنکه پادشاه
لارک پادشاهی‌سن، گرک سنده مکا بر یکه نشان ویرمن که
عبارت اولسون اولومدن». بو سوزی دین کیمی خانک المی
پرده‌ده اولدیقی حالده پرده باشلیور غراف سیبیلینک هوا گمیسی
گمی گوگه قالخماقه و خان حضرتلرینی او زیله برابر یوخاری
چکمه‌گه. بر نچه یوز میطر قالخوب پرده خانی بورا خیر و
خانده گورپادان گورپ دگیر یره و زارلیه زارلیه اطرافده
اولان آدمله بیورور: «بالام! داهما منمکی مکا چاتدی، ایندی
منی بورادن آپارون!» بواقعدن ایکی ساعت صولاً خان وفات‌ایدیور.
جناب آفانک بوعظی حاضرون اتفهاسز فیصلر بخش ایندی
و او پایده بونلاره اثر ایندیکه بونلارک بر پاره‌سی قورو لدادی،

اولان یاخشى یاخشى ايشلردن. مثلا، اغراض شخصىه، دعواى رياست، اعدام تفاق، تشکيل نفاق، قوچى بازلىق، دانوس سازلىق، مكتب معارفه نفترت... بو جوره اعمال حسنە و مستحسنەدن بالكىلە بى خس و برى درلى!...

ایندى يىلە باشا دوشورم كه او خوجى لارىمىز بىزيم (اين كجا و آن كجا) بىت شريفمىزك مفادىنە قايل اولوب سققاللارڭ تقاوتى يىلدىلەر.

گنه كىچەك سرلوحەمزە يازدىقىز صحىح النصب آق سققالمىز:

بو ذات يازدىقىز جملە محسناتە مالك اولوب لاكن بر آيسى امقيازىدە وار كه هىچ بى كون مکاندە، هىچ بى مؤمن و مشرك

آغ سققاللارىنىدا تاپولماز!... او نەدر؟ هله بوده قالسون گلن نومەريه، اما ايندى او خوجى لارى منقظر قويماق ايسىديورم: بو

آقانىڭ اسم شريفى ذكر ايىدم!! لاكن احتراماً!!... مۇدبىا!!... تىز اولون!! حاضر اولون!! يا الله!! اياغە دورون!! تعظيم...

جناب مستطاب عمدة الكاذبين والمتخبيين آقاي درېنىدى ساكن پتروسکە سملوقالله...

او خوجىلار!! ايندى سىزىدە مەنملىك بىاپر بىرده ديون (سققل درېلە شىروان، سققل روم و فرنك! هەر دو تا پەنەند اما اين كجا و آن كجا!...)

يولىدان اوتىن زوبالاخ.

تەرەككە مە

بو ياندان او برى يانە كۈچمك، بو اىل بورادە گلن اىل بى آيرى يىرده ياشاماق، ياي فصلى يايلاقدە، قىش فصلى قىشلاقدە گىدران ايتىمك قدىم اىامدن باشلانوب.

او وقتلى صفت و تجارت يوخ ايمش، و انسانلار حيوان لارڭ سوتى و اتى ايلە زىنەتكانلىق ايدىرمشلەر. حيوانلارى دە بى گون بى چمن دە، او برى گون او چمن دە او تارا او تارا او ز لرى حيوانلارڭ دالىجە حرڪت ايدىرمشلەر.

بو سىاق ياشىيان آداملار يى يوزىنە ايندى گنه آز ماز تاپىلىرى. غىر يىرلەدە بونلارە قاراجى دىيورلەر، بىزيم اىچمىز دە بونلارڭ آدى تۆركەمەدر.

روسىدە قاراچى لارڭ وطنى «لىسسارا يىيا» صحراسى در، قافقاراز دەدە تۆركەلرڭ مەدۇنى قارا باغاندر.

ھە بى يىرده، هافسى بى داغك تېسىنە بى آلاچىق گورسە، و داغك انهنە بى سورى قويون گىچى گورسە - يىل كه قارا باغانلى در

قاۋقاڙىدە هانسى بى يول ايلە گىچە وقتى گىچىنە، يولك كنارىنە بى چوخلى چادىر گورەجىشنى. فايقونجى فايقونى ساخلىبور گە آتالار دىنچلىرىنى آلسونلار - بودن چادىر يىك اىچىنەن بى يىلە او خوماق سىسى گلىر:

(۳) پاپاچى حاجى محسن - سارى توک، نازىك، سققالى او زون تومانى آغ. (۴) عطار شيخ عبدالكريم - آغ سقال، يوغۇن، آلچاق و فاهموار بويى وار. (۵) درزى كربلاى حمدالله - قاره سققال، نازىك، گودك بوى، تومانى آغ. (۶) مۇذن كربلاى عدیل - آخساق، توكسىز، نازىك، گودك بوى. (۷) علاف كربلاى شىكور - سقاللى، يوغۇن، اوچا بوى، تومانى آغ. (۸) پاپاچى مشهدى اسىد، يك آغز، آلچاق بوى، نازىك، تومانى آغ. بى مرىدلەر نىچالىيىك قىاغىنە دوروب يالوارىرلار، آغلىيە آغلىيە دىبورلەر كە «اماندر بى گىتسە بىزيم اولومىزدر» ملا حاجى يابىنڭ لقبى دە «بىچ جابا» در. خبرچى.

پتروسكىيىدە صحىح النصب بى آق سققال.

آق سققال دىيدىم!... او خوجىلار بى آق سققال لفظنى افسانە حساب اىتمەسۇنلەر. بى مەدحنە امادە اولدىقىم آق سققال ذاتى بى اللي دو تماق او لماز!... بوزاتك آدى گلنەدە احتراماً اياغە دورسو نىل!... دىنادە هە مەلکەتە، هە شهرە، هە بى قصبه و كىندە آق سققال، قاره سققال، قرمى سققال، بوز، ياشىل، آبى سققال تاييلار. غرض، هە يىرە هە جور سققال آدم وار... اما بىزيم پتروسكىيىدە صحىح النصب آق سققالمىز اولارڭ هىچ بىرسە قىباس او لو نماز!... ايندى دىيەجىسىن كە: آ كىشى! دلى او لو بىسانى؟ آدم آدمدى، سققالىدە سققالىدە... داهى تقاوت هاراسىندەدر... من دىرىم: يوخ... آ بالام!... آدمىن آدمە، سققالىن دە سققالە بى عالم تقاوت وار! يىلە كە:

سققل شىروان و درېنە، رىش آلمان و فرنك

هر دو پر مويند و اما اين كجا و آن كجا

ايندى شعرى يىرى دگل، مطلبى سادەجە شرح ايدەك: مثلا، گوتورەك آلماندە و فرنگستاندە اولان آق سققاللارى او نلار، اول كافر، بى دىن... و جەنم اھلى درلر... اما بىزيم پتروسكىيىدە ساكن درېنلاصل آق سققالىمىز سيد، اولاد يېغمىر و او زىدە بېھشت اھلى در. ايندى تقاوت نصب و تقاوت شىخىيە آشكار او لىدىمى؟... گلەك بى آق سققاللارڭ قايردىقلارى ايشلىرى او لىچوب مىزان ايدەك.

مثلا، گىيدوب گورورسە كە آلمان و فرنك يا ساير آورو پانڭ كافر آق سققاللارى بى آدىنى قويوب فيلوسوف، بىرسى ادibe، او بىرسى پرافيسور، نە بىلەم لېيدرال، سورا ساسىيالىست، ناسىيالىلىست، داهى نە... نە... او زون عمرلىنى نشر معارف، روچ ئادىيات، تذهب اخلاق، حب وطن، آزادى بىنلى نوع، يىلە ئېيلە لەھو و لەھە صرف ايدىوب. اما... عموم عالم اسلام دە خصوصاً، پتروسكىيىدە مىجۇب و مرغۇب العامە رسىمەت درجه سەنە گىچىمىش

بیز مسلمانلاردان باش ویریر. ایشلریمز هامیسی کوندەلن دوشوب در. او زومزده برجه تىكى سو قالمیوب. دنیاده هر نه قدر ملت وار، هامیسی بزه نفترت گوسته ریر، او ندان او تىکە قارا باغلى لار گلوب دولوشوب لار باکويه. قوشى لاریمز بزه لعنت او خوپور، او ندان او تىکە با کونك آلا قويون گوزلرى ياخا باخا قارا باغلى لار گلوب بوراد آد چخاردىرلار. هواده او جان قوشلار بىزيم اوستىمزر گولورلر، او سېبىه كە اجنبى لرڭ گوزىنىڭ قىباڭندە باكوده قارا باغلى باکولى دعواسى دوشور. بوده يازىم اتفاق و اتحادىمز («اتفاق» و «اتحاد» مكتېبلىرى دىمېرمەنە)، بوده بىزىم اتحادىمز، بوده بىزىم غىرت و هەممىز، دوغىردان انسان ده بىر حيادە ياخشى زادرر. بو سوزلرى يازماقдан قصدىمزر مسلمان قارداشلاره بىر بىلە وصيت اىتمىڭ در:

آمان در، قارداشلار، هوشيار اولون.

اولا: ايچكزه اوزگە شەھردن گلمە بى ياد آدامى قويىمۇن، قويىمۇن، قويىمۇن، و ثانىا، بو قارا باغلى لاردان اوزگۈزى گوزلىيون، آمان در، گوزلىيون، گوزلىيون، گوزلىيون. چا و هر يerde بى قارا باغلى گوردىڭز - سعى ايدون، چا لىشون، عريضە ويرەلەي در - ويرون، شىپۇنلۇق ايلەمەلەي در - ايليون، شكلىنى پچەمەلەي در - چكۈن، خلاصە، هر بى واسطە ايلە اولسىھ چالىشون اوز ايچكىزدن رد ايليون.

آمان در، قارداشلار، غىرت، غىرت، (اگر وارسى)

آمان در، قارداشلار، همت، همت، (خدا نىڭرە)

آخ، بو قارا باغلى لار.

«لاغلاغى»

﴿رمضان گونلرینىڭ دعالى﴾

اولمچى گون. هر كىس اين دعا را بخواند، داده مىشود باو هزار هزار حسنە و محو مىشود از او هزار هزار سىئە: «قال دانىبال عليه السلام ان دخل كانون آخر يوم السبت فانها تدل على قلة الزيت بارض الشام والكرم لا تحمل و تهب فيه رياح يابسه و نجف بعض الاثمار و يكون القيس شد يد يابس و يكون الحرشدىد.

ايكمجي گون: هر كىه اين دعا را بجا آورد، مىدەد خدا بىرس كامى در عمر او عبادت يكسال كە صائم النهار و قائم الليل باشد، «الليل نهر ينبع من اواسط آفرىقىيە، النيل نهر ينبع من اواسط آفرىقىيە، (افطاردن سورا اوچ مىن دفعە او خوماق لازم در) ما بعدى وار.

«دەلى»

مدیر و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده.

ۋەنەم او نارىش قويون

بوينى بى قارىش قويون

چوبان سىندىن كوسوبىر

سوتى وين بارىش قويون

بلى، بونلارڭ هامىسى قارا باغ تر كەمەلىرى در.

علمالىر طېبىت دە چوخ حكىمتلىرى تاپى بىلار. فرنگستانڭ مشھور حكىملىرى ثبۇتە يېتىرولىر كە بىر شىخىڭ صفتلىرى و خاصىتلىرى اونىڭ اولادىنە يېشەجىك، اولادىنە يېشەجىسە، نوھلەرىنە، نوھلەرىنە يېشەجىسە، نىدىجەلرەنە يېشەجىك.

تىپىقىك هەمین قانۇنىڭ نىدىجەسى در كە ايندى قاقيقازىدە هېچ بىر يېڭى آداملارى قارا باغلى لار كىمى كوجىرى لىگە مايل دېلى لر. قارا باغلى اوز ولايىنە او تورا بىلەمۇز: دنیا و عالم قارا باغلى اىلە دولى در.

چونكە قانۇلارىنە كوجىرى لىك خاصىتى وار.

نخجوانىدە اىكى معتبر تاجر اولسى، بىرى قارا باغلى در. قېبەدە اىكى ملانك بىرى قارا باغلى در. دنیادە نە قدر تار جالان و او خويان وار - قارا باغلى در. هېچ بى ايش، هېچ بىر صنعت يو خدر كە اورا قارا باغلى او زىنلى سو خماماش اولسۇن. بو كىم در - معلم، هارالى در - قارا باغلى. بو كىم در شىيخالسلام، هارا لى در - قارا باغلى. نە بىلەم - بو شاهزادە - قارا باغلى، خانىر - قارا باغلى، تقلیس دە قارا باغلى دستەسى، عشق آباددە قارا باغلى مسجدى، خلاصە، قارا باغلى، قارا باغلى.

ايندى گەلەك باد كوبىدە شهرىنە.

جميع معلملىر - قارا باغلى، جميع اينزىرلىر - قارا باغلى.

ھەل بى او تو شهر: تمام غازىتەچىلىر - قارا باغلى. دوغىرىسى انسان دە بىر حيادە ياخشى زادرر. رسولار اىچىنە بى مثل وار دىلەر لر كە: «چا غىريلەمامش قوناق ملا حاجى بابادان پىسدر». بارى پروردەگار، بى سېرىتىخ قارا باغلى لار بى يازىق باکولى لارдан نە اىستىپۇر؟ هارادە گورسەنوب كە بى شەھردىن بى آدام چىخوب گىدە بى اوزگە شەھرە غازىتە چىخاردا؟ نە يورۇپادە بىلە عادت وار، نە روسيىدە. هېچ بى ملت هېچ بى اىشىدە بزە او خشامىن. هر اىشمىز ترسە سەندەر. قارا باغلى سان، يازىچىلىق ايلەمك اىستىپۇرسن، جەنم اول گىت او تور اوز قارا باغىكدا نە قدر اىستىپۇرسن ياز، دخى سەنگ باكودە نە ايشك وار، مگر بىزىم اوز باكومزىدە اوز يازىچىمىز يو خدر. آخر انسانىدە بىر حيادە ياخشى زادرر. بىز والله، بالله، سزە چوخ حىرىت قويوروق، «خطپىر» ساخلىپەرلەپ، يو خسە ايندى يە كىمىي هامىتكىزى قىروپ قور تارمىشىدىق. بى هارادە گورسەنوب كە انسان قارا باغلى او لا او لا گىدە او تورا بى او زگە شەھرە غازىتە چىخاردا. اگر بى ماسقاواى اىستىپە گىدوب پتىر بورغىدە آلىش ويرىش ايلە، - پتىر بورغلى لار اونى بايقوت ايلىوب اىچلىرىنە قويمازلار. هر بى ئاتراش ايش وار، هامىسى

با حروفات جلی و قشنگ از چاپ یارون آمد.
کلید ادبیات (چاپ سیم)
مجموعه حکایات نظمیه و نثریه ایست که برای
دستانیان بلسان فارسی ترتیب شده است. اثر: س. م. غنی
زاده و ع. ا. جعفر زاده.
فیات «۴۰» قیک، خرج پوسته علاوه خواهد شد.
طالب اولانلار باکوده: اینسیقتور غنی اووه و یامعلم
جعفر اووه رجوع ایتسونلر.

بوندان او جوز او لمیوبدر!

۷ میان ۲۵ قیکه ایکی قیش یا اینکه پاییز فصلی
لباسدن او تری پارچه: کیشی و عورت ایچون، پوچتا
خرجی فابریقاسنک عهده سنه. (سیریایه ۸۵ قیک علاوه
اولنور) ماللار بگندهمیگی صورتده فابریقا پولالارینی قایتنا
ریر، کیشی لباسدن او تری ۶ آرشین بر چرک انگلیز
تریقوسی چوخ گوزل و مودنی، که اینی ایکی آرشین در
و ۸ آرشینده «ماریانا» تریقوسی عورت لباسدن او تری.
نالوژ ایله ایستادیکده ۱۶ قیک علاوه اولنور، او جوز لیغنه
با خمیاراق فابریقا بر چوخ نشکر کاغذلری آلماقده در.

فابrika M. A. Babushkina, Podz № 54.

Докторъ П. АРДАЗІАНИ

دوctoror P. Ardziani
تاز دیوب ناخوشلارڭ قبول اولونماسینی ایکمھجی تو-
مانوف کوچه سند ۲۷ نمره لى ایوده صبح ساعت ۸ - ۹
یاریمه دك، آخشم ساعت ۵ - ۹ دك.

Зубной врачъ С. А. ЦЕЙТЛИНЪ.

دیش حکیمی س. آ. سیتلین.
دیشلری دولدورماق، ساغالتماق. و آغریسز چکمک،
هر جوره صنعتی دیشلر قایپیلور. ناخوشلار قبول اولنور
لار صبح ساعت ۹ دن آخشم ساعت ۷ دك. میخایلو فسکی
پروسیقت نمره ۲۲ (سیمیونوفسکی) کوچه نک بو جاغی
نمره ۳) داخل اولماق سیمیونوفسکی کوچه دن.

مویر اسیتین

لئوپولد استولقیند و شرکاسی نک
درمان کارخانه سندن.
وقت سر ضعیفلک و «نیرو» آزارلاری ایچون
اعلا معالجه در.

چوخ حکیم لر طرفندن امتحان اولونوب همیشه
ایشلەن و آزارلی لار ایچنده آرتق شهرت تاپان درمان در.
هر یerde ساتیلس. قیمتی آنجاق ایکی میان در.
آدریس: اصل آمباری: موسقواهه، نیقو اسقا گوچه دن نمره ۱۰.

Москва, Никольская, 10. Леопольд Столкинд и К-о.

Шعبەسى، یلر لین ده. Берлинъ, 0, 27 Schicklerstrasse №6.

باکوده ملا نصر الدین ژورنالی نک و کیلی
پاراپیت ده کتابخانه صاحبی چناب اوروچو فلادردر.
غازیته ساتانلاره ژورنالمز همان یرده بیری
اون قیک دن ویریلور. اوراده ژورنالمزه ابونه و
اعلان ده قبول اولونور.

КУРСЫ КОММЕРЧЕСКИХЪ ЗНАНИЙ

T. M. ФИЛОЯНА.

(تمدیس ده میخایلو فسکی کوچه ده نومره ۲۵ - ۴).
عورت و کیشی ایچون مختص تجارت علم لری
تحصیل اولونور. تمام ایدنندن سورا شهادتname ویریلور.
درسلر یوروپا اصولی اوزره در. تحصیل او اونال علم لری:
۱) بو خالتیریا - ساده، ایتالیانججه، آلمانججه، فرانسوزججه،
آمیریقا ججه، بانق و کارخانه یه مخصوص. ۲) تجارت علم
حسابی. ۳) پالیتقا اقتصاد علمی. ۴) قانونلار — تجارت
و ویکسله دایر. ۵) تجارت مکتباتی. ۶) چوتقده
حساب علمی. ۷) خط.

1) Иностранные языки

(اجنبی دیللر).

۱) بو دیللرده جمیع تجارت علم لری و تجارت دایر
ارسال مرسل. درسلر جمعاً، و هایله شخصاً. عریضه لر
قبول اولونور ساعت ۱۰ دن ۱۲ یه تک و دورتن ۵
یاریمه تک. درسلر باشلانیس سیمیتیاپر ۱۵ ده. پروغراما
و قانون نامه مز بوراده پولسز ویولیلر و گوندربیلر.
مکتبی تاسیس ایدن تجارت علم لرینی تحصیل ایدوب
قاندیدا تلق درجه سنه چاتان ت. فیلویان.

Первоклассная гостинница "КАВКАЗ"
въ Тифлисѣ.

تمدیسده قافقاز مهمانخانه سنده تمیز لک ساکنلک و
راحتلک آرتق درجه ده ۵۰ او تاق وار و قیمتلری بیش
مناتدن باشلانور. ادبی و زیرک قوللو چیلار.
ایکی جور خوراک ۶۰ قیک ۱ ریومقا عراق و
بر باقال شراب ایله. اوج جور خوراک ۷۵ قیک بیش ریومقا
عراق بیش ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و
بر فنجان قهوه ایله. بش جور خوراک ۱ منات ۵۰ قیک
بیش ریومقا عراق یاریم شیشه شراب و بر فنجان قهوه.
همه مان خانه صاحبی: قورچیلانا و سیخارولیدزه.

بورچالو محالنده «آقا اورتا» مسلمان کنندنده تازه آچیلان
مکتبده ترک دیلی ویرمک ایچون معلمه لازم در، خواهش ایدنلر
آشاغه ده کی آدریس رجوع ایتسونلر و هان آدریس صاحبندن شرط
لرینی سورشونلار.

Тифлисъ: Кочубеевская, № 12. Борису Спиридовичу Эсадзе.

ادارہ مزدہ ساتیلان کتابلار:

۷ قیک	۷ قیک	سعید اور دو بادی	وطن و حریت
۵ قیک	۵ قیک	ولگینشتهین	آزاده دانیشماق
۱۰ قیک	۱۰ قیک	سعید اور دو بادی	غفلت

«فالوزنی» واسطہ سی ایله ایستینلر ہر سفارشہ ۱۷ قیک آرتق پوچت خرجی ویرہ جکلر.

شاگرد دفتر لری: ادارہ دیو زادہ دانہ سی ۲ مناٹ ۴۰ قیک.

بادکوبہ دہ مہمانخانہ اسلامیہ

Гостиница „Ісламія“ въ гор. Баку.

نمرہ لرینک قیمتی ۱ مناٹدن بش مناٹہ قدردر. آشپز خانہ مزدہ ہر جور آسیا و یوروپا خورکلری موجوددر، استراحتنی سون مشتریلردن مہمانخانہ مزی بر دفعہ گلوب گورمہ لری رجا اولنور. پاسپورت سز مسافرلر زحمت او لو نمیاجا قلار. آدریسمز: غوبرنسکی کوچدہ لا لیوفک ایویندہ مہمانخانہ اسلامیہ.

صاحب مہمانخانہ اسماعیل محمود زادہ.

Баку, Губернська ул. номера „Ісламія“. телев. № 1251

روس دیلنده تازہ کتاب

محمد علی شاہ

یازان: آتیریت.

ایرانک ایندیکی حالی

ساتیلیر: تفیلسیده «غو

تینبرغ» کتابخانہ سندہ

و آلیقساندرو پولدہ

«شیراق» مطبیہ سندہ.

قیمتی پوچتا خرجی

ایله بر مناٹ در.

با کودہ غازیتہ ساتان حسن تالیشی خانوفہ ویو لداشلارینہ تکلیف او لو نور کہ ملا نصر الدین ک ۴۱ مناٹ باریم پولینی یوباتمیوب یتورو سونلر «نجات» ادارہ سنه.

اینیم ترکیتیک، موسکو

اینیم ترکیتیک، موسکو

کتابلار کی آدلاری	یازانلار	قیمت لری	ادارہ دہ خر جبلہ	پوچتا
-------------------	----------	----------	------------------	-------

درس کتابلاری:	وطن دیلی اولمجی ایل ایچون درس کتابی تورک الفباسی —	چیر نیا یوسفی معلم م. محمود بٹ اوف	گنجھے معلی مصرا عباس ملا زادہ	برنجی کتاب اولمجی ایل ایچون درس کتابی او شاق با غچھسی برنجی ایل ایچون درس کتابی رشید بک افندی زادہ
قرائت کتابلاری:	تریخ الفرایض رسنم و سہراب (گوزل شکل ای) بزہ هانسی علم لر لازم	عباس آقا غایبوف آخوند ارس زادہ	آخوندابو تراب مر حوم، ع حسین زادہ، فایق نعمان زادہ و ملا ناصر الدین.	اوستا زینال (شکل ای) قربانعلی بک (شکل ای) ایراندہ حریت (شکل ای) ملت دوست لری شیخ و وزیر و مبدع ترقی (فارسیجہ) حقیقت اسلام
		عباس آقا غایبوف	آخوندابو تراب مر حوم، ع حسین زادہ، فایق نعمان زادہ و ملا ناصر الدین.	اسلام تاریخی (برنجی حصہ) اسلام مملکتیں خریطہ سی معلم الشریعہ (برنجی حصہ) معلم الشریعہ (۲موجی حصہ)
		آخوند ارس زادہ	آخوند یوسف طالب زادہ	آخوند یوسف طالب زادہ
		میرزا ملکوم خان	میرزا ملکوم خان	آخوند یوسف طالب زادہ
		حقویر دییوف	حقویر دییوف	حقیقت اسلام
		میرزا ملکوم خان	میرزا ملکوم خان	اسلام تاریخی (برنجی حصہ)
		آخوند یوسف طالب زادہ	آخوند یوسف طالب زادہ	اسلام مملکتیں خریطہ سی
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	معلم الشریعہ (برنجی حصہ)
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	معلم الشریعہ (۲موجی حصہ)
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	ایکی او شاق
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	قائلی مصادمه
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	آثار احمد بک جوانشیر
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	(ملی شعر مجموعہ سی)
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	حساب مسئلہ لری
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	صحبت باس رفیق
		میرزا عبد الله طالب زادہ	میرزا عبد الله طالب زادہ	مرات وطن

IV ГОДЪ ИЗДАНІЯ.

№ 36.

СЕНТЯБРЯ 6-го 1909 г.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЪ

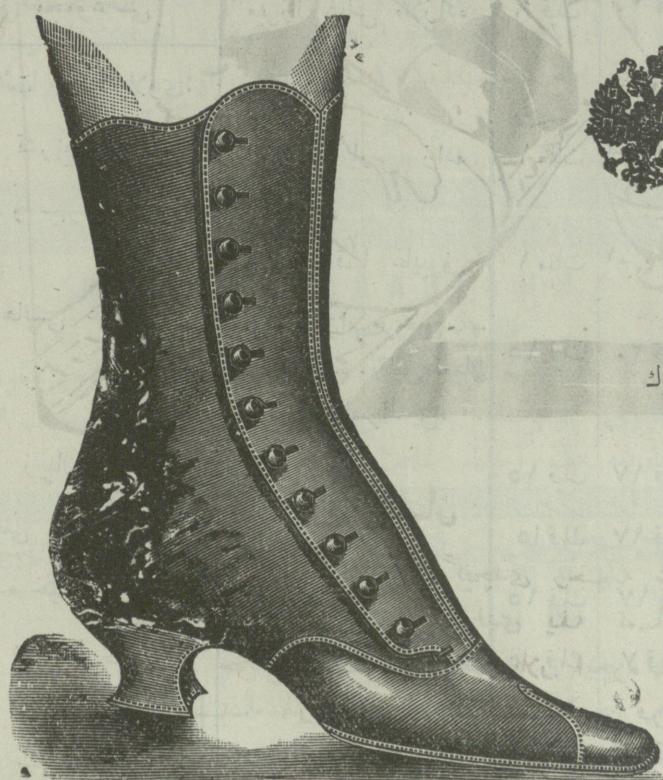
КОНТОРА и РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д. № 24.

ЕЖЕНЕДѢЛЬНЫЙ
ПОЛИТИКО-САЙРИЧЕСКІЙ и ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

ЦѣНА на ГОДЪ:
Съ доставкою . . . . . 5 руб.
За границу . . . . . 6 руб.
ЦѣНА за ОБЪЯВЛЕНИЯ:
За мѣсто занимаемое строкою
петита впереди текста 10 коп.
позади „ „ 7 коп.

ТИФЛИССКАЯ ШКОЛА САДОВОДСТВА И МИЕРАТОРСКАГО ОБЩЕСТВА СЕЛЬСКАГО ХОЗЯЙСТВА.

تفلیسیده باعباناق و اکینچیلیک مکتبنده امتحان باشلاناجاق سینتیابر ۲۷ سنه و قورتا را جاق او قیتا بر ۲ سیندہ. عریضه لر قبول او لو ناجاق او قیتا بر لر بیرینه دك. معلومات ایستینلر مکتب دفترخانه سه رجوع ایتسوئنلر، صبح ساعت ۱۱-۹ دك آخشم ساعت ۶-۵ دك.

پتربورغده « میخانیچسقی » شرکت

چوخ اعلا

آیاخ قاباری

رانقاووی، تیکیلمش و وینتلى، هن فاسوند هر بر بويوك

ماغازه ده ساتیلیش.

ФАБРИЧНОЕ КЛЕЙМО

یله نشان وار.

اصل مال لارک او سقندہ

روس — آمیریقا ریزین مانوفاکتوراسی نک شرستی

فیرماسی « ترماوغولنیق »

(اوچ گوشلی)

ПОД НИКЪ ТРЕУГОЛЬНИКЪ фирмой

همان دری استقلادی و بعضی زغرا تفلیس ده شعبه سی ایراوانسقی پلو ششادده در.
برده

پتربورغک « میخانیچسقی » شرکتی نک

آیاق قابلا ریندن او تری « قبیما » و « آپریتووا »

ای بی علاج مسکین! — یلیم ندر بو آهک?
بی اختیار گریه! — یورعون بازیق نگاهک
اطفالک آغليورمی? — سات خرج ایله کلاهک.
رحم ایستهمه غنی دن. — «گیت ویرسون اوز اللهک»
اومناء بازیق، شیشین — وار بوندا اشتباہک.
بیر گون ده گل آئی اوغلان — هپ بویله سال، ماهک
آغلا، سیزیلداد، یالوار — یو خدر امید کاہک
چک! چٹ! دروندن آه

الحکم حکم الله

آجمیش زیمان وعظیں — اسلامیا نه ملا
سویلر که اویمايك ها — ساقی دگل بو دلب
بر دار حزن غمدر، — یو خدر سرور حاشا
تشویق عارفانی — گوش ایتمیون مبادا
بونلاردر اصل کافر — اغوا ایدیله ها، عا
خود نیکخواه ملت: — خود رهیما دی گویا
گور بر فملر یومور تلار — عالم نما، آخوندا
عقل وکماله باه یاه
الحکم حکم الله

کفسر

احسان

ملا، گلور اورو جلوق — گیچدی رجب له شعبان،
بوماه میمنت بخش — اولدی یفه نمایان،
بو آیی حق یارالمش — هپ آیلار ایچره سلطان،
ماه صیامدر بنو — روزی اولور فراوان،
هر یاندا هر طرفه — احسان، پلو، فسفجان،
بانخ بیر نه دلربادر — بالکی سایلچه، قازغان،
نسمات شیشه های — قند آب، قهوه، قلیمان،
بیلر بزم خوب دلخواه،
به به نیمارک الله

دولتلو دست جودین — آجمیش طلافشاندر،
هر شام ندر، احسان — بذل و کرم عیاندر،
مهمان سرا بزنش — بر روضه حداندر،
سفره آچیق سراسر — هر درلو قوت جاندر،
اک باشدا اگله شنلر — اعیاندی، بگدی، خاندر،
بدهه تمام مجلس — ملاو روضه خاندر،
بر جمه نفر تاپولماز — مسکین دنا تواندر،
بیلر بزم خوب دلخواه،
په، په، نیمارک الله

Վայովիչ: Անք, ես վիզլար այսի դե սը վիզ պէտք ձ՞ր?
Այս ժամանակ: Կս սսկի, Ախմախ օւղի Ախմախ: Կոր սօրսն կե բիրի
Արածիմ մատուցած է, միրի դե բալդիզ մատուցած է. (Այրուանդ)

— Баринъ, девочки эти ваши дочери?
— Молчи, болванъ: разве не знаешь, что одна изъ нихъ моя жена?
(Эривань)

POTTER.

— Կրիլայ մոհա հիմ, ճայան միր, սօր դիյօրմ.
— յաաշ, յաան, ճիր այլու նմանիկ աختի կիշիր.
— Слушай, Кербалаи, что я скажу

Литог. С. БЫХОВА